

פניני הדרה היומי

לקט פנינים יקרים ונחמדים על סדר הדרה היומי

יומא ע-עו | פרשת בלק | גליון מס' 77

דף ע. ע

אלא כוונתו דדבר שעשאוהו ההמון אפילו מפני חיבוב המצוה אם אין לו שום שורש וענף לעיקר דין נוי מצוה לא הביאו הרמב"ם, דדוקא התם באנשי ירושלים שחיבוב המצוה היה. נמצא בזה שהיו נוטלים אותו כל שעה הרי שנתקיים בזה מצוה בשעת מעשה, ועצם זה שעושה המצוה כל שעה שפיר הוה זה בכלל חיבוב המצוה, ויש לו שורש לחיבוב מצוה, ושפיר הביאו הרמב"ם. אבל הא דהיו מביאים ס"ת וכי מה מעלה יש בדבר, הא המצוה כבר קיימו בקריאתו של כה"ג ועצם מה שמראין הרי אין בזה שום נוי וחיבוב מצוה אלא שמודיעים שקיימו המצוה כיון שדבר זה אין לו שורש בחיבוב ונוי מצוה לא הביאו הרמב"ם להלכה, ורק הברייתא הביאתו לסיפור דברים בעלמא מה שהיו עושים. והא ודאי דשייך מציאות של נוי שמראה חזות המצוה לרבים ומצוה ביפיו תחזינה עיניך, וכגון מש"כ הראשונים במנחות דבמזוזה בעינן יותר הידור בכתב מבתפילין משום דרואים אותו פעמיים בשבוע. זה הכל בנוי ופרסום הנעשה בגוף המצוה אבל כאן המצוה כבר נעשתה וכל האי מילתא אינו נראה אלא כבאים לומר קיימו המצוה. והא לא הוה בעצם בכלל חיבוב ונוי מצוה. ודו"ק.

דף ע. ע

ת"ר ובא אהרן אל אוהל מועד להוציא את הכף ואת המחטה - בבבלי תוס' על התורה בביאור הריב"א כתבו להקשות, למה התיר התורה ביאה רקנית להוציא הכף ומחתה, הי יכול להשאירו שם, ולשנה הבאה כשנכנס לפני ולפני להקטיר הקטורת הי אז מוציא הכף ומחתה של אשתקד.

ותירץ שם דאין זו כבוד גם לפני מלך בשר ודם להשאיר שם כף ומחתה ריקה עם גחלים. ק"ו לפני ממ"ה הקדוש ברוך הוא, ולכן התיר התורה ביאה מיוחדת כדי להוציא משם.

דף עא. ע

אתהלך לפני ה' בארצות החיים - אמר רב יהודה: זה מקום שווקים - כתב בהגהות יעבץ: היינו שחייהם חיים משא"כ בכפרים שסומכין על הפלטר וזולת אין מוצאין לקנות מזונות בדבר מועט אין חייהן חשובין חיים כמ"ש [מנחות

ואח"כ כל אחד ואחד מביא ס"ת מביתו וקורא בו - פסק השו"ע (או"ח סי' קלה סעי' יד) דבני אדם החבושים בבית האסורים אין מביאים אצלם ס"ת אפילו בר"ה ויוה"כ, והוסיף הרמ"א דהאיסור דוקא להביאם בשעת הקריאה לבד, אבל אם מכינים לו ס"ת יום או יומיים קודם מותר, ולצורך אדם חשוב בכל גווני שרי.

ובס' נשאל דוד (או"ח סי' ג) העיר על פסק הזה מסוגין דמבואר דכל אחד ואחד הביאו ס"ת שלהן מביתם, וכתב דאפשר דלזה כוון רש"י בד"ה להראות דמערב יוה"כ הביאום דאז מותר וכמש"כ הרמ"א. וכ"כ הגאון בעל תוספת שבת בהגהותיו על השו"ע שם.

עוד כתב הנשאל דוד די"ל דאין זלזול בס"ת רק כשמביא ס"ת לצורך אדם הנמצא במקום אחר, וכגון לבית האסורים, אבל המוליד את ס"ת כדי שיצא הוא במקום שני אין בזה בזיון, שהרי הוא בעצמו הולך אחר הספר וזהו כבודה.

עוד נציין למש"כ בהערות הגר"ש אלישיב דבשו"ת תשובה מאהבה [סי' כ"א] [להגר"א פלעקלס תלמיד הנוב"י] כתב אל רבו הנוב"י לתמוה מדוע השמיט הרמב"ם דין זה בהלכות עיוה"כ מה שנהגו להתנאות לפניו שמביא כל אי"ס"ת מביתו להראות חזותו לרבים ואין דרכו של הרמב"ם להשמיט אף מנהג שעושין משום חיבוב מצוה. והשיב לו הנוב"י [שם כ"א] אני תמה על תמיהתה מה היה לו להביא וכי יש בזה דין או דת. הברייתא מספרת מעשה שהיה והם בעצמם הנהיגו בכך להתנאות בספרים שלהם אבל לא שתיקנו חכמים לעשות כן ומה היה לו להרמב"ם להביא מה שנהגו מעצמם. ובסוגר שם כתב התשובה מאהבה דעדיין התמיהה במקומה עומדת, דהרי הביא הרמב"ם הא דנהגו אנשי ירושלים מפני חיבוב מצוה, והוא בפ"ו מלולב הכ"ד כך היה המנהג בירושלים יוצא אדם בביתו שחרית ולולב בידו ונכנס לביהכ"נ ולולבו בידו וכו'. הרי שהביא הרמב"ם דברים שנהגו מעצמן לחיבוב מצוה, וא"כ מדוע השמיט דין זה.

והנראה בזה דודאי השיב לו הנוב"י כדן ואין כוונתו לומר שהרמב"ם לא מביא בהלכותיו דבר שלא חכמים תקנוהו

כתב החתם סופר (שבת דף קמז): 'מה שנראה לי שנולד לך זה מנהג לחדש חידושים יותר מדאי ... אכן ע"י החידושים בכל דף ועמוד ע"ז זוכר הכל ומילתא דתמיה מידכר דכירא, והנסיון מעיד לנו ע"ז ויודע אני בעצמי'.

ל' ע"א) העיר דמהא דאמרינן הכא דהנשאל באורים ותומים שואל כדוגמת תפלת חנה, והרי התם הכהן צריך לשמוע השאלה, יש להוכיח מזה דהחייב של תפלת שמונה עשרה בלחש, היינו רק שלא ישמעו כל סביביו, אבל אם מתפלל וזה שלידו שומע אין כאן איסור.

אולם החיד"א בספרו מחזיק ברכה (או"ח סי' ק"א אות א') דחה ראייתו, דיש לומר דמה דילפינן הכא מתפלת חנה, היינו רק לענין שלא יהרהר בלב, ושלא יגביה קולו, אבל אינו לגמרי דומה להתם, דאילו בתפלת חנה אסור להשמיע לאחרים או לאזניו, משא"כ הכא באורים ותומים דצריך להשמיע להכהן, ועיין בהגהות יד אפרים (או"ח סי' ק"א סט"ז סק"א).

במגן גבורים (סי' ק"א סק"ד) תירץ דאה"נ מצד דין דחנה הי' מותר להתפלל בקול, רק שלא יהי' בקול רם. אלא מדאיתא בסוטה (ל"ב) דתקנו להתפלל בלחש, כדי שאם א' יתודה לא יתבייש, לזה תקנו שגם אחר לא ישמע כלל. ובה' י"שב הא דחשבה עלי' לחנה שהיא שכורה, והרי מסתמא כולם התפללו כדין בלחש, ולמה חשבה לשכורה, אלא שאז הי' מותר להתפלל בקול, ורק לא שכל הסביבה ישמע, וחנה שהיו רק שפתותי' נעות חשב עלי' עליה שזו היא מחמת שכרות.

ועיין בשו"ת דבר שמואל (לר"ש אבוהב סי' קע"ז) שמפרש מש"כ רש"י לו לבדו שאינו שומע אלא הוא, דקאי על השואל, שרק השואל ישמע ולא הכהן, והוא ממש דומיא דתפלה, והכהן הנשאל מהיכן ידע את השאלה, או שקדמה לו ידיעת השאלה, או עפ"י רוח הקודש.

ברש"ש כתב ליישב הקושיא בדרך חדשה, דאכן השאלה באורים ותומים הוא בדיוק כמו התפלה בלחש, שכמו שהשואל באורים ותומים שואל רק כדי שהכהן שאליו הוא פונה ישמע, כן המתפלל ירחיש שפתותיו בלחש כדי שרק הקדוש ברוך הוא שומע תפלות כל פה שאליו הוא פונה הוא ישמע ולא זולתו.

דף עג: עג

אותיות מצטרפות - הגר"א (בקול אליהו) מבאר בזה מה שנאמר בחנה ועלי (שמואל א' א') ותאמר לא אדני וגו'. וברש"י ישן איתא: לא אדני, כשרה. וביאור הדבר דהנה בברכות (ל"א) איתא שאמרה לו חנה לא אדון אתה בדבר זה, ולא שכינה שורה עליך ולא רוח"ק אית גבך שדנתני לכף חוב ולא לכף זכות. וצ"ב מהו השייכות למה שדנה לכף חוב, למה שאין לו רוח הקודש.

אלא הדברים יבוארו על פי מה שמבואר כאן בסוגיא ובהרחבה ברמב"ן (פ' תצוה) שעל האבנים שבחושן הי' חרוטים כל אותיות הא' ב', וכשהי' הכהן נשאל הי' מאיר או בולט התשובה, אבל הי' צריך לרוח הקודש כדי לצרף ולסדר האותיות כהוגן.

והנה כאן שעלי ראה שחנה מתפללת בלחש ורק שפתותיה נעות וקולה לא ישמע, שאל באורים ותומים לדעת מה זה, ויצאו האותיות ש' כ' ר' ה' והוא צרף זה לשכרה, לכן

דף קג ע"ב] בוהיו חייך תלואים. אך י"ל קצת דלאו מענינא דקרא הוא ומאי בעי דוד בהא התם ונ"ל שיתפרש יפה ע"פ מ"ש [פסחים דף קיג ע"א] על רווק הדר בכרך ואינו חוטא הקדוש ברוך הוא בעצמו מעיד עליו. היינו דקאמר דוד אתהלך לפני ה' הוא יעיד עלי' שהתהלכתי לפניו אף בארצות החיים שהם הכרכים בארץ פלשתים שהיה גולה שם יחידי בלי אשה ואעפ"כ עמד טעמו בו וריחו לא נמר ביראת ה' ולא נכשל בעברה. עם היות במקום שווקים היצר מתגבר על האדם מרוב תענוג המשמח חיים. ואצ"ל כשהיה נע ונד במדברות ויערים שבארץ יהודה שא"צ כל כך גבורה לכבוש היצר שאין שם הרגל עברה לפי שההולך במדבר חיי אינם חיים ואינו חושק לדבר עברה כרווק הדר בארצות החיים ע"כ הוא נסיון גדול.

דף עא: עא

תנו רבנן: מעשה בכהן גדול אחד שיצא מבית המקדש, והוו אזלי כולי עלמא בתריה. כיון דחזיונהו לשמעיה ואבטליון - שבקוהו לדידיה ואזלי בתר שמעיה ואבטליון. ומבואר שהיו עם רב שמלווים את הכה"ג. וראוי לציין למש"כ בס' ילקוט מעם לועז (ויקרא עמוד קעא) וז"ל: "בזמן שבית המקדש היה קיים שבעת ימים קודם יום הכיפורים היו מפרישים את הכהן הגדול מביתו ללשכתו שבבית המקדש וכו', והיו מביאים אותו לשם בכבוד גדול וכו', וכרוז היה יוצא ומכריז ברחובות ירושלים בואו לחלוק כבוד לכהן גדול שיצא עתה מביתו ללשכתו, וכששומעים ישראל את קול הכרוז היו באים כולם ומלוים אותו והיו מלוים אותו בסדר מיוחד, שבתחלה הלכו כל אלו שהיו מזרע מלכי ישראל, ואחריהם הלכו כל אלו שהם מזרע מלכי בית דוד שהם יותר חשובים, ואחרי בית דוד היו הולכים כל בית לוי, ובית לוי היו ל"ו אלף איש, ואחרי הלויים היו הולכים כ"ד אלף שהיו אומרים בבית המקדש שירה בפה בלבד, ואחריהם היו הולכים אלו המנגנים בחצוצרות, ואחריהם הלכו מקטירי הקטורת, ואחריהם כל עושי שאר המלאכות שבמקדש ואחריהם היו הולכים שבעים הסנהדרין, ואחריהם היו הולכים מאתיים חמשים כהנים ומטות בידיהם והיו מפנים את הדרך לפני הכהן גדול, ואחריהם היה עובר הכהן גדול, ואחרי כהן גדול היו הולכים כל זקני הכהנים שנים שנים, וכל שאר המון העם הולך אחריהם, וכשהיה הכהן גדול מגיע לשער הר הבית היה עומד ומתפלל לשלום מלכי בית דוד, ולשלום הכהנים ובית המקדש, ואחרי כן היו כולם עונים אמון, וכל כך היה גדול וחזק הקול של המון העם שהיו נמצאים שם באותו מעמד ועונים אמון, שכל העופות שהיו פורחים באויר באותה שעה היו נופלים מכח הבל הפיות וההד שהיה נשמע, ואז היה כהן גדול משתחוה לעיני כל העם והיה הולך ופורש ללשכתו בדמעות ורתת".

דף עג: עג

תנו רבנן כיצד שואלין באורים ותומים כו' אין שואלין בקול כו' ולא מהרהר בלבו כו' אלא כדרך שאמרה חנה בתפלתה שנאמר והנה היא מדברת על לבה - בס' בכור שור (ברכות

ויחשבה עלי לשכרה, לזה השיבה לו חנה לא אדון אתה, שאין לך רוח הקודש לצרף כסדר הנכון, שהצירוף האמיתי הוא "כשרה", כלומר שהיא מתאוה ומתפללת לבנים כמו שרה אמנו, וזהו שפירש רש"י לא אדני לא שכרה אלא כשרה.

דף עד. ע

נעילת הסנדל - חקירה מעניינת חקר בס' חשוקי חמד לגר"י זילברשטיין וז"ל: שאלה. האם מותר לטלטל נעלים ביום הכיפורים, או שמא כיון שאסור ללובשם דינם כמוקצה ואסורים בטלטול?

תשובה. נאמר בשו"ע (או"ח סימן שח סעיף מז) יש אוסרים לטלטל בגד שעטנז [בשבת], ויש מתירים. וביאר במשנ"ב (ס"ק קס - קסא) שלדעת האוסרים אסור לטלטל את הבגד אפילו לצורך גופו ומקומו, כיון שאסור בלבישה, והוסף המשנ"ב שהעיקר כדעת האוסרים. ואם כן אולי יש ללמוד מכאן לגבי נעלים ביום הכיפורים שיהיו אסורים בטלטול.

אולם יעוין בשו"ע הגרש"ז (שם סעיף פה) שביאר את דעת האוסרים שאין לבגד שם של כלי שמלאכתו לאיסור [המותר בטלטול לצורך גופו ומקומו], שאין תורת כלי מועיל, אלא לכלי שמלאכתו לאיסור בשבת בלבד, אבל בחול מלאכתו להיות, שראוי הוא למלאכתו בחול [כגון נר שמדליקין בו נפט, שבשבת אינו ראוי לכלום אבל בחול ראוי, מותר לטלטלו לצורך גופו בשבת, מפני שיש עליו תורת כלי], אבל אם גם בחול אינו ראוי למלאכה, כגון בגד שעטנז שאסור להתלבש בו גם בחול, אין עליו תורת כלי ומלבוש כלל, שאף שראוי להשתמש בו תשמיש אחר, כגון לכסות בו כלים, אבל מכיון שאין הבגד מיוחד לתשמישים אלו אין עליו תורת כלי, עיין שם. ואם כן נעלים שמותר ללובשם כל השנה, ודאי שמותרים בטלטול ביום הכיפורים, עכ"פ לצורך גופם ומקומם.

ועוד שהרי ביום הכיפורים עצמו יש מקרים רבים שמותר ללבוש נעלים, כגון חולה שאין בו סכנה או מי שיש לו מכה ברגלו, או כשהולך במקומות מטונפים וכדומה (כמבואר בסימן תריד), אם כן נראה שאין עליהם כלל דין של מוקצה. וזאת על פי המבואר בביאור הלכה (סימן לא ד"ה אסור להניח) לגבי תפילין בשבת, הטעם שצריך להחמיר כמו השיטות שיש לתפילין דין כלי שמלאכתו לאיסור ואסור לטלטלם כי אם לצורך גופו ומקומו, [ורק במקום הדחק יש להקל לטלטלם שלא יתקלקלו], כיון שאסור ללבוש תפילין בשבת כלל אפילו שלא לשם מצוה. ואם כן בנעלים ביום הכיפורים שיש מקרים שמותר ללובשם, יתכן שאינם מוקצה כלל. ועוד שהרי במקומות שמותר ללבוש נעלים ביום הכיפורים סתמו הפוסקים ולא כתבו שצריך מיד לאחר שחולץ המנעלים להניחם מידו, ומשמע שאינם מוקצה.

ויש להוסיף על כך את המבואר במסכת ביצה (דף טו ע"א) שסנדל המסומר אסור ללבושו בשבת ויום טוב משום מעשה שהיה, אך מותר לטלטלו, עיין שם. הרי שאם יש

איסור לבישה רק בשבת, אין על הנעל שם של מוקצה, ולכאורה ה"ה בענינו. [ועוין במסכת שבת (דף ס ע"ב) ובשפת אמת (שם) ובשער המלך (פ"ה מהלכות יום טוב ה"ו)]. ויתכן שאף לאוסרים לטלטל נעל המסומר מותר לטלטל נעלים ביום הכיפורים, דדוקא בנעל המסומר יש גזירה שיבוא ללבושו, אבל ביום הכיפורים לא חששו לזה, וכמו שמותר ליגע באוכל ביום הכיפורים ולא חששו שיבוא לאוכלו כמבואר ברמ"א (סימן תריב ס"י).

כוי וחצי שיעור וכו' - כתב הפלתי ביו"ד (סי' קי בבית הספק) דיש להבין מה השייכות בין כוי לחצי שיעור ואיך כללן יחד.

ותירץ דכוי היינו הבא מן התיש והצביה או להיפך, וכיון דקיי"ל דחוששין נמי לזרע האב, א"כ כל החלב שבכוי מעורב מחיה ובהמה, וא"כ כל כזית חלב של כוי הוי כמו חצי שיעור, דהרי כשאוכל כזית חלב מכוי יש בו רק חצי שיעור חלב אסור דהרי חלב חיה מותר, ועל כן שפיר כלל בתנא כוי וחצי שיעור ביחד, עיין שם.

דף עד. ע

אמר ר"ל טוב מראה עינים באשה יותר וכו' - ציין החיד"א בספרו פתח עינים שכ' הרב מהר"ם בן חביב בתוספת יה"ד יראה דכונת ריש לקיש להזהיר לבני אדם דכיון דיש תענוג להסתכל באשה מגופו של מעשה לכן צריך שיפרוש האדם להיות קדוש שלא להסתכל בנשים עכ"ל ודבריו חיים וקיימים וכן כתב הסמ"ג לאוין קכ"ז וז"ל וכן אסור להסתכל וכו' ואומר פ"ב דיומא טוב מראה עינים באשה יותר מגופו של מעשה לפיכך צריך להזהר מאד בדבר עכ"ל והם דברי הרב מהרמב"ח. ומצאתי בספר דינים קדמון כתוב על קלף ישן נושן וז"ל הסתכלות בנשים יש אומרים דדרך העברה כלומר שאין הראיה בהם בקבע לית לן בה ואינו נראה אלא כל הבטה בעולם באשת איש אסורה וה"ה לכל אשה שהיא אסורה עליו משום ערוה עכ"ל.

הלכך מאן דאית ליה סעודתא לא ליכלה אלא ביממא וכו' - בסמ"ע (ח"מ סי' ה') כתב לחדש, דכשמדליקים נרות נחשב כמו יום לגבי דברים דבעי יום כמו עשיית דין וכדו'. והאריכו הרבה האחרונים בדבריו. והתומים (שם) כתב להביא ראיה לסמ"ע ממש"כ הב"י (או"ח סי' תרצ"ה) דבפורים דסעודת פורים צריכה להיות ביום דכתיב "ימי משתה ושמחה", א"כ כשמדליק אבוקה חשיב כיממא וראי' לסמ"ע עכ"ד.

וכתב בשואל ומשיב (ח"ג מהדו"ב סי' פ"ג) על ראי' זו: אמרתי דאין ראיה משם, דכל הטעם דבעי סעודת פורים ביום דימי משתה ושמחה כתיב, והיינו ע"פ מה דאמרו ביומא (דף ע"ד) מאן דאית ליה סעודה לא ליכול אלא ביממא, והיינו דע"ז הוא שבע ויש בו שמחה, ולפ"ז כיון דאמרו ביומא שם דף ע"ה וכעין יממא קאמרינן ופירש"י ע"ז אבוקה לכך סגי באבוקה, אבל לענין דין דבעינן יום ממש.

אמנם באמת אין צריכין לזה, דכתב בספר אור צדיקים הובא בכף החיים (סימן קנ"ז) דאף שכתב האר"י דבערב יאכל בשר, אעפ"כ אין לאכול בלילה ממש אלא יאכל מבעוד יום כדי שיתעכל המזון ויוכל לקום בהשכמה, וכן כתב בראשית חכמה דלקיים דברי האר"י יכול לאכול מפלג המנחה ואילך, ובכף החיים מוסיף דאפילו מחצות ואילך שפיר דמי לדעת האר"י עי"ש, וא"כ אתי שפיר דבאמת נזהרין בדברי האר"י, דלפי הרגיל אין מי שיאכל בשר קודם חצות, וכאן במדינת אמעריקע באמת המנהג לאכול בשר בלילה ממש. [וכ"כ בספר לבושי מכלול (מהגאון אבד"ק ניוניאב) בהגהותיו על הלכות מהרי"ח סימן ד' אות ס' שכתב דבכמה מקומות מהפכין הקערה על פיה ואוכלין בלילה מאכלי חלב, וכן ראיתי בצאנו, ובאמת הא דכתיב דבערב תאכלו בשר י"ל היינו אחר חצות דמתחיל השמש להעריב כפירוש רש"י ז"ל בין עריבות היום ובין עריבות הלילה, וגם אחר אכילת בשר קשה לקום באשמורת ואחר כונת הלב הן הן הדברים ע"כ].

דף עו. פס

וסיכה מנא לן וכו' ותבא כמים בקרבנו וכו' - הגרי"ז מבריסק זצ"ל (במכתבים שבסוף הספר) כותב, שמה שאמרו בגמ' כאן דסיכה כשתיה דאורייתא מהפסוק ותבוא כמים בקרבנו, כל זה אמור לענין החפצא שחשוב סיכה כשתיה, אבל לגבי איסורי אכילה שתלוי במעשה אכילה - בזה ודאי אכילה לחוד וסיכה לחוד ואין בסיכה דין מעשה אכילה. ובזה מבואר מה שכתב הר"ש [במעשר שני פ"ב מ"ב] שלא סכין שמן של מעשר שני בירושלים אפילו שסיכה כשתיה, ומשום שקיום מעשר שני הוי על ידי אכילה ממש, ועל ידי סיכה אין כאן מעשה אכילת מעשר שני ע"כ.

<<<<>>

דאגה בלב איש ישיחנה, רב אמי ורב אסי, חד אמר ישחנה מדעתו וחד אמר ישחנה לאחרים - ויש המרמזים כי בתיבת דאגה יש ד' האותיות הראשונות של תיבות א"ב ומדלג אות ב', לרמז כי כאשר לא מספר לחבירו - לשני - ב', אז יש דאגה, וכשמספר אזי יורדת הדאגה.

בא וראה שלא כמדידת הקדוש ברוך הוא וכו' קלל את הנחש. עולה לגג מזונותיו עמו יורד למטה וכו' - בספר בית יצחק עה"ת מהרה"ק ר' יצחק מוארקה זצ"ל מובא שאמר דאם כן היכן הקללה, והרי תמיד מצויין לו לנחש מזונותיו.

אלא באמת הקללה היא, שנדחה לגמרי מעל פני ה', כמי שאומר לחברו "טול לך אשר לך, ואל תהא לך שום שייכות עמדי". וקללה זו היא הגרועה ביותר. שהרי בשאר חיות נאמר נאמר בהם (תהלים קד) הכפירים שואגים לטרף ולבקש לאל אכלם, שהם נזקקים לבקש מהש"ת מה שאין כן הנחש. ובשם משמואל (ויקרא) הביא בזה"ל וכמו שהגיד הרה"ק רבי יצחק זצלה"ה מווארקא במאמרם ז"ל עה"פ ונחש עפר לחמם וכו' ולכאורה מה קללה היא זו. והגיד שזהו מפני שעשהו נפרד. וניתנו לו מזונותיו בכל מקום שהוא. הכל כדי שלא יבא לשאת עיניו השמימה כי צורת כל הנבראים שיחסר להם די צרכם כדי שישאו עיניהם לשמים, ונדחה הנחש מזה. וע"ע בספר קול מבשר ליקוטים מהרבי רבי בונם מפשיסחה ח"א ע' ט' כמה גירסאות בזה בשמו.

ובענין זה יש להביא מה כתב באור החיים הק' (פ' בשלח יז, ג): ויצמא העם שם למים, הנה הענין יוליד תימה, למה יביאם ד' אל הנסיון הגדול הזה למות בצמא כו'. ונראה כי ד' ניסה אותם להדריכם לשאת עיניהם ולהתפלל לפני ד', כי זה עיקר גדול באמונה ובהשלמת הנפש כו' עיין שם.

למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא בלילה וכו' - כתב בספר מנהג ישראל תורה (או"ח סי' ק"ע ס"ק י"ז): כתב בבאר היטב בסימן קע"ז בשם האר"י ז"ל דיתנהג ע"פ תורה דבערב יאכל בשר, ובאמת איתא כן ביומא (דף ע"ה) מכאן למדה תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא בלילה, ובראשית חכמה כתב רמז לזה כי הבשר שהוא אדומה רמז למידת הדין וראוי שיאכל בלילה שהוא מידת הדין ולחם בבוקר שהוא מידת רחמים עי"ש, והנה בלכות מהרי"ח תמה למה אין נזהרין בדברי האר"י, וכתב משום שהדורות חלשים וקשה לאכול בשר בלילה.

הודעה חשובה ודחופה

לאחר שזיכנו ה' להקים את המולל הייחודי 'בית מדרש גבוה לכהנים' והוא מולל ערב ומולל יום שישי לכהנים להכינם לעבודת בית מקדשנו שיבנה במהרה בימינו כרצון אדיר הפצו של מרן הח"ח זיע"א שהרבה לעודד ע"כ בספריו ובמכתביו - ואשר נוסד ע"י מאות אנשים אשר נתנו הו"ק של 10 ימי לקיומו והחזקתו. [ועדיין זקוקים אנו לעוד הודאות קבע - וניתן לתרום דרך מכשירי נדרים עבור בית מדרש גבוה לכהנים] כעת שאיפתנו להקים 'מולל יום שלם' לכהנים, כל מי שיוכל לסייע בדבר גדול ונשגב זה למען בית ה' אלוקינו הן בעצה והן בממון שכרו רב למאוד - פנו כעת למס' הטל: 0504166339 או במייל k0504166339@gmail.com

ניתן לקבל את הגליון המיוחד 'תמצית הדף היומי' היוצא מידי שבוע במייל המערכת

גליון זה יוצא לאור ע"י 'שיעור הדף היומי' בביהמ"ד אהל תורה רח' הרב יוסף קארו 4 ביתר. מידי ערב נמסר שיעור בצורה רהוטה ובהירה בשעה 7.00 בערב - שמעו ותחי נפשכם. כמו"כ מתקיים שיעור 'למאחרי שבת' בביהמ"ד אהל יששכר רח' המגיד ממעזריטש 144 בשעה 10.35 בערב. ניתן לשמוע את השיעורים ב'קול הלשון' במס' 03-6171111 להקיש *7 ואז קוד 96633 שלוחה 6 ניתן לקבל גליון זה ע"י בקשה למייל: k0504166339@gmail.com ניתן לקבל גם את הגליון היוצא ע"י 'בית מדרש גבוה לכהנים' ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק.